

La Minyona del Rector

(LA MAJORDONA)

JOGUINA EN UN ACTE Y EN PROSA

trasportada á la escena catalana

—❖ PER ❖—

FRANCISCO XAVIER GODO

PREU: UNA PESSETA



BARCELONA

Francisco Badia, impresor, Dou, 14

1895

10

LA MINYONA DEL RECTOR

(LA MAJORDONA)





Digitized by the Internet Archive
— in 2012 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

La minyona del Rector

(LA MAJORDONA)

JOGUINA EN UN ACTE, EN PROSA

TRANSPORTADA A LA ESCENA CATALANA

⇒ PER ⇐

Francisco Xavier Godo

Estrenada ab brillant éxit: en lo TEATRO CATALÁ, instalat
en lo de Romea, la nit del 18 de Maig de 1895



BARCELONA
IMP. DE SIMON ALSINA Y CLOS
MUNTANER, 10
1895

A

D. SANTIAGO BOY Y VERDALET

Festiu y celebrat
escriptor catalanista.

Son apassionat amich,

Francisco Xavier Godo

Barcelona, 1 Abril de 1895.



REPARTIMENT

Personatjes

Actors

CLARA.	D. ^a DOLORS GALÍ.
LO RECTOR, (oncle de)..	D. JAUME CAPDEVILA.
RAMON.	» HERMENEGILD GOULA.
QUIM..	» JOAQUIM PINÓS.
ESTEVE.	» FRANCISCO LLANO.

L' acció en un poblet de la provincia de Girona.

~~~~~  
*Director artístich:* D. H. GOULA.  
~~~~~

Dreta y esquerra la del actor.

Ningú podrà traduhir, representar, ni reimprimir aquesta obra, sens permís del delegat y Corresponsals de la *Galeria* del Sr. Molas y Casas, titulada PROPIETATS DRAMÁTICAS Y LÍRICAS, quals oficinas se troban en lo carrer del Hospital, números 12 y 14, segon pis.

Queda fet lo dipòsit que marca la lley.



A G T E U N I G H

La escena una sala modestament amoblada. Dos portas laterals y una al fondo. A la dreta de la porta central, un armari ab dos compartiments. A la esquerra de la mateixa una taula ab un Sant Cristo, llibres de missa, tinter, ploma, etc. En lo centre de l'escena una taula de planxar, ab roba, planxas, etc.

ESCENA PRIMERA

CLARA, planxant y lo RECTOR ab sotana y gorro, sortint de la porta de l'esquerra.

REC. (*Ap.*) Verdaderament no sé de qué tractar lo diumenge vinent. Nos trovém en un temps en que si 's parla com desitja lo poble, lo senyor Bisbe hi té que dir y si 's parla com vol lo senyor Bisbe, lo poble murmura y diu qu' un parla sempre de lo mateix.

CLA. Que té, Mossen Anton?

REC. Res, dona, res; estich amohinat buscant un assumpto per la prédica del diumenge.

CLA. Hauría de recordar á los feligresos lo pobre estat de la parroquia y la necessitat de que

d' en quan en quan portin gallinas. Tenim lo galliner completamet buyt.

REC. Deixat de gallinas. Es á dir, si, calla; aquesta idea teva pot servirme per trovar un bon argument. Tractaré del versícul: *Oferte domine oves, boves et pecora campi.*

CLA. Si m' ho diu en llatí no l' entench d' una paraula. Esplíquimho en catalá. Qué vol dir aixó?

REC. Aixó vol dir: oferiu á Nostre Senyor, los anyells, los bous y 'ls camps.

CLA. Los camps també?

REC. Es á dir los camps; lo fruyt dels mateixos.

CLA. Y donchs, qué 'ls hi quedarà á los pagesos?

REC. Sempre los hi quedarà..... la terra. Després de tot hi ha que pensar ab l' altre mon més qu' en aquest. (*Arrimantse á la taula.*) Pero, qué planxas ab tant interés? Fá dos horas qu' estás *dale que dale.*

CLA. Planxo unas enaguas mevas, no es res de vosté, que tot s' ho fa fer per las monjas.

REC. Aixís t' estalví feyna. Pro que veig... aquesta punta...

CLA. Si, era de roba vella de vosté.

REC. Y tu t' has permés apoderarten? La descosi-rás immediatament.

CLA. Bueno; bueno. (*Segueix planxant sense ferne cas.*) (*Ap.*) Lo deixo cantá. Ni l' escolto!

REC. Sents qué 't dich?

CLA. (*Ab calma.*) Si senyor, ja ho sento.

REC. Ah! Are que hi penso. Digas: lo senyor Rector de Mayá ha portat aquells diners?

CLA. Si, senyor.

REC. Ahont son?

CLA. En lo pati.

REC. Cóm en lo pati?

CLA. Si senyor; he comprat un parell de capons que donan gust de veurer y....

REC. Qué dius, desgraciada? Si eran diners que tenia qu'enviá á Roma.

CLA. Be, no s'apuri; hi enviarém los capons!

REC. Just! los capons! Quan jo ho dich...

CLA. Be, donchs, nos los menjarém nosaltres.

RED. Quanta paciencia! Y are com m'arreglo ab lo senyor Rector? Será precis que hi vagi després de dinar, per remediari lo disbarat qu'has fet; aixís com aixís tinch que portarli aquells diaris (*Va á la taula del fondo.*) Ahont son?

CLA. Qué?

REC. Los diaris qu'havía deixat aquí!

CLA. Ah! m'han servit per encendrer lo foch!

REC. Com? Hi has encés lo foch?

CLA. Si senyor. Per cert que feyan un fum mes negre...

REC. Lo qu'es avuy no sé pas ahont tens lo cap!

CLA. Com que vosté sempre diu que cremaria tots els diaris.

REC. Be, pero aquets son uns altres.

CLA. Y qué vol que s'apiga jo, pobre de mí, si eran aquets ó aquells?

REC. Avans de ferlos servir, podias haverho consultat.

CLA. Ho he demanat á son nebot, y m'ha dit que ja podia cremarlos.

REC. Sí, pots creurer á n'ell. Lo gran xicot! Un noy que cremaria la Rectoria si no hi tingués que viurer!

CLA. Veu? Vosté es molt bo per predicar, pero res mes. Li he dit mil vegadas que 'l tregui d'aquí, perque no convé de cap manera que 'l tregui á son costat, y no m'escolta.

REC. Sí que tens rahó.

CLA. Ahont hi ha joves com ell, una no serveix may á gust.

REC. Aixís m'agrades; que conservis sempre aquets bons sentiments. Digas: que potser s'hauria permés alguna llibertat...?

CLA. No dich aixó, pero es sempre millor tenirlo ben lluny.

R¹C. Sí, sí; ja ho tinch pensat; l'enviaré ben lluny y aixís lo senyor Bisbe estarà content, perque ja una vegada va indicarme que 't despatxés á tú; pero com jo li vaig dir que no podía estar sol, y ell va insistir en que tots dos no devíau estar aquí, verdaderament estava en lo cas d'escullir entre un jove de las sevas ideas y una minyona com tú. Y per respecte á la moral prefereixo que se 'n vagi ell, perque no lligaríam may.

CLA. Si li he parlat d'aquesta manera no es perque vulga mal á son nebot. Sé qu'es lo meu pròxim y al pròxim se 'l deu estimar.

REC. Estimar?

CLA. Com á pròxim! Ja hi ha un medi de treure 'l de casa sense que ningú hi tingui res que dir. Vosté sab que fa temps li vinch dihent: «Fíxili un tant... la meitat ó dos terceras parts del patrimoni de vosté.» Pero vosté no 'm vol creurer. Que nosaltres dos no podem menjar mes que sopa y bullit? Menjarem sopa y bullit; pero aixís la conciencia estarà mes tranquila y la gent del poble no parlará de mí com parla; de mí, que no he pensat may en res mes qu' en cuidar-lo á vosté, que sab guiarme com bon pastor per aquest mon, per procurarme la gloria eterna en l' altre.

REC. Sí, filla, sí, no 'n duptis, faré lo que desitjas.

CLA. Jo li he dit perque 'm consta qu'és parla molt

de mí y del seu nebot, y al últim me veuria obligada á dirli: O s'en va ell ó m'en vaig jo.

REC. Res, res; s'en anirá ell.

CLA. Be, pero li repetesch que vosté ha de pensar en ajudarlo, perque no voldria que pesés en la meua conciencia l'idea de que jo he sigut la causa de la seva miseria. Te que posarlo en condicions de que pugui viurer discretament, com requereix l'estat de vosté y el seu.

REG. (*Ap.*) La veritat es qu'aquesta noya té un cor d'or. (*Alt.*) Estigas tranquila, perque ja he pensat ab aixó que dius. Y tant es aixís, que ahir per ahir vaig ferli donació, per ma de notari, de la meitat de mos bens.

CLA. (*Ab alegria.*) De veras? (*Reprimintse.*) Ay, mossen Anton! Vosté es una persona molt digna. (*Ap.*) Al ultim he lograt lo que desitjava.

REC. Lo que 't demano es que per are no 'n parlis ni á n'ell ni á ningú.

CLA. No ho coneix!

ESCENA II

Dits y RAMÓN

RAM. (*Entrant pel fondo.*) Ola, oncle!

REC. (*A Clara.*) Silencio!

CLA. (*Ap. á Rector.*) Descuidi.

RAM. Avuy no dino á casa.

REC. No dinas á casa! Está clar, deurás anar á correrla ab los teus companys de Besalú.

CLA. Y aixó es molt mal fet. Després de tenir un oncle que 'l tracta á cos de rey anarsen ab uns xicots que tothom sab qui son.

- RAM. Si tothom sab qui son... qué? Ademés, avuy es l'aniversari de la proclamació de...
- REC. Calla! calla! no 't vull sentir! Voler solemni-sar un fet tant degradant, tant...
- RAM. Pero oncle, cada hu per allá ahont las enfila.
- REC. Prou! Ves allá ahont vulgas y ab qui vulgas. Jo dinaré sol; no 'm fa res. Al menos no sen-tiré disbarats. (*A Clara.*) Tocarás mitjdia mitj' hora avans, perque vull dinar aviat.
- CLA. Está molt bé.
- REC. (*Ap.*) Hi ha que parlar aixís, hasta per prepa-rar lo terreno. (*A Ramon.*) Pots seguir sempre ab las mateixas ideas. Després dels salms can-tarém gloria.
- RAM. Mes aviat de lo que vosté 's figura, oncle.
- REC. Corrents, corrents. (*S'en va per l'esquerra.*)

ESCENA III

RAMON, CLARA, després lo RECTOR

- RAM. (*Mira atentament y ab intenció á Clara.*)
- CLA. (*A Ramon, ab precaució.*) Bonas noticias.
- RAM. De veras? Qué hi ha?
- CLA. Silencio! (*Segueix planxant.*) No 't dich res mes.
- RAM. (*Al costat de Clara.*) Vaya si m'ho dirás!
- CLA. (*Ab ironía*) Ca! No vol anar á dinar ab los seus amichs? Hi vagi, hi vagi...
- RAM. Ja sabs tu que certs aniversaris...
- CLA. (*Id.*) Be, sí; pero ells fan que vosté s'oblidi de mi. Diumenge passat á vespres vosté feya l' aleta á la filla del masover d'en Quirch. .
- RAM. No es vritat, t'equivocas.

- CLA. En lloch d'estar atent á la funció.
- RAM. Y tu que feyas! No devias estar molt atenta tampoch, quan te fixavas ab aquestas tonteries.
- CLA. (*Enfadada.*) Quan se tracta de la conducta de vosté tinch tot lo dret d'obrar aixís. (*Dona un colp de planxa.*) Es molt mal fet aixó de dir á una noya que l'estiman y al mateix temps fer l'amor a un' altra. (*Dona un altre cop de planxa.*) Aquesta manera d'obrar no 'm plau, ho té entés? No la vull y no la vull. (*Altre cop de planxa.*)
- RAM. (*Ap.*) La sabs llarga, pero jo l'hi sé més que tú. (*Alt.*) T'equivocas, et juro que t'equivocas.
- CLA. (*Donant cops de planxa.*) Sí, sí; los juraments de sempre. Vull fets y no paraulas. (*Un altre cop de planxa.*)
- REC. (*Obrint la porta.*) Pero Clara, que fas?
- CLA. (*Aparta ab una empenta á Ramon y planxa encare ab mes forsa.*) Son los ultims cops; ja he acabat.
- RAM. (*Confós al veurer al Sr. Rector, agafa un mocador blanch planxat y s'espolsa las botas.*) No hi ha forma de que 'm llimpii may las botas; no he vist en lloch del mon una dona tant mandrosa com vosté; no, no l'he vista may.
- REC. (*Ap.*) Jo diria qu'ell no li renyés. (*Alt.*) Clara, será molt millor que vagis á tocar mitjdia, com t'he encarregat, y 'l deixis estar. (*A Ramon.*) M'en vaig per no veurent. (*S'en va.*)
- RAM. (*Segnint espolsantse las botas.*) May m'he trovat tant embolicat com are.

ESCENA IV

RAMON y CLARA

CLA. (*Aixis que 'l Rector ha entrat dintre y prenent lo mocador á Ramon.*) Pero deus ésser boig.

RAM. Per qué?

CLA. A qui se li acut llimpiarse las botas ab roba planxada?

RAM. (*Sometentse.*) Vaja, digas: qué hi ha de nou?

CLA. No 't dich mes qu'una cosa, y es: que tinguis enteniment, perque ton oncle no compregui res.

RAM. Oh, ja has vist com he sabut dissimular.

CLA. Y tant! (*Se disposa a planxar.*)

RAM. (*Volguent agafar la ma de Clara.*) Vaja, sigas amable, Claret; digam aixó que sabs...

CLA. Estigas quiet, si no.... (*L'amenassa ab la planxa.*)

RAM. No planxarás que no 'm diguis de que 's tracta. (*Agafa las enaguas que Claret está planxant.*)

CLA. (*Agafantlas per l'altre cantó.*) Pro, estigas.

RAM. Deixa estar la planxa. (*Va per agafarla y 's crema.*) Ay!

CLA. Massa poch.

RAM. Massa poch, eh? Donchs ja no planxas mes.

CLA. Que no?

RAM. Que no!

CLA. Bah! (*Ramon tracta d'abrassar á Clara.*) Pero home, vols estar quiet! Si 'ns arriba á sentir ton oncle... Y ve...

RAM. Y que vingui l'oncle, y el sagristá y... tota la

parroquia. Te. (*Va per ferli un pctó. Clara, per defensarse, tira la planxa per terra.*)

CLA. Boig!

ESCENA V

LO RECTOR y dits.

REC. (*Obrint la porta.*) Pero, 'm voleu dir qu'es aquest escándol?

RAM. (*Agafa las enaguas planxadas de Clara y en fa un plech.*) Es que no puch veurer la meva roba tant mal planxada. Es una cosa impossible.

CLA. (*Ap.*) Deu meu Senyor! Com m'arruga las enaguas. (*Alt.*) Estich cansada de sentir á dir que tot ho faig malament.

REC. (*A Ramon.*) Y jo estich també cansat de la continua guerra que fas á n'aquesta criatura. No 't bastan las malas ideas que tens y que voldrías imbuirli; desitjarías potser ferla malbé, maltractarla; donchs prou, prou y prou.

RAM. Sí, posis vosté á favor d'ella, de la minyona, es l'únich que 'm queda que veurer. Ja se sab que las majordonas son sempre las mestressas y els nebots los criats. (*Tracta de doblegar las enaguas porque lo Rector no s'en adongui.*) Y després no volen que 'l poble enraioni.

CLA. Qué pot dir lo poble?

REC. (*A Ramon.*) Ets un mal parlat.

RAM. Pero que no veu com fa las cosas? que no ho veu com me planxa las camisas? (*Amagant las enaguas.*) Ni qu'es tractés d'un drap de cuina...! Deixada!

CLA. Jo deixada! Escolti, senyor Rector, jo no puch

mes; ó l'un ó l'altre, ó s'en va ell ó m'en vaig jo.

RAM. Just; ó jo ó ella.

REC. No passis ansia, aviat prendré una determinació sèria, pero molt sèria.

RAM. Ja m'ho afiguro; 's quedarà vosté ab ella y á mí m'enviará á demanar caritat.

CLA. Nó hi anirá pas á demanar caritat, perque m'en aniré jo, y depressa. (*Treyntse 'l devantal.*) Es una injusticia que ab una que fa lo que jo faig, la paguin d'aquesta manera! Sí, mossen Anton, jo m'en vaig.

REC. No, Clara, no. (*Quasi detenintla.*)

CLA. (*Dirigintse á Ramon.*) Sápiga y entengui, senyor Ramon, que las noyas com jo poden passar pe 'l carrer ab lo cap ben alt. No pot dir tothom lo mateix.

REC. (*Interposantse.*) Calma, calma...

RAM. (*Adelantantse.*) Aixó sembla com si volgués dir que jo no puch fer altre tant. (*Lo Rector es gira per fer tornar á Ramón endarrera.*) Qui es que te res que dir de lo que jo faig, desvergonyida!

REC. Vaja: vols acabar d'una vegada y anarten? (*Empenyent á Ramon cap á la porta.*)

CLA. Jo, desvergonyida...! jo...! Y que una degui sentirse aquestas paraulas. (*Lo Rector empeny á Clara cap endarrera girant l'esquena á Ramon, qui fa senyas carinyòsas á Clara.*) Ay! Mossen Anton... si no fos per vosté...

RAM. Si no fos ell fora jo. Ha comprés, senyora majordona?

REC. (*Empenyent á Clara cap á la porta de la dreta.*) Vaja; qui tingui mes seny que 'l fassi servir.

CLA. Faltarme al respecte á mí, á la Rectoria y á

vosté! La paciència acaba per convertirse en virtut dels tontos, senyor Rector.

REC. (*A Clara.*) Prou! prou! (*Ramon, no veientlo 'l Rector, tira un petó á Clara, aquesta li torna y s'en va. A Ramon.*) Vaja, Ramon, vesten d' aquí y fes que jo no 't vegi en tot lo dia, perque no sé si tindria prou paciència per aguantarte. Mes tart prendré una resolució definitiva.

RAM. Prengui la resolució que tingui per convenient.

REC. Be, vesten, ves. (*Ramon s'en va, y quan arriba á la porta del fondo se gira cap á la de la dreta. Clara treu lo cap y mutuament se tiran un petó sense que ho vegi 'l Rector.*) Sort que sé imposarme! Sort! Pero no hi ha altre remey; per evitar l'escándol tinch que treurer á mon nebot d'aquí y buscar un marit á la pobra Clara.

ESCENA VI

QUIM y dits.

QUI. (*Ab un cistell ab peras.*) Bon dia, senyor Rector. (*Li besa la ma.*)

REC. Ola, Quim! Qué hi ha de nou?

QUI. Res... ja ho pot veure... Venia á portar unas quantas peras á la Claretta...

REC. Be, home, be...

QUI. Com qu'al amo no li agradan y ningú 'n menja, y també las hauriam de llensar... Si li sembla las regalaré á la Claretta...

REC. Em sembla, Quim, qu'á la Claretta l' obsequias massa, No hi diu res el teu amo ab aixó?

QUI. Com que ho faig d'amagatotis... Pero á mi 'm

sembla qu'un bon cristiá deu pensar alguna vegada ab la Rectoria... Y com que la Clara es tant bona... fa tantas caritats...

REC. (*Ap.*) Ab los meus diners. (*Alt.*) Sí, pero aquets regalos que tant sovint tú li fas serán motiu perque la gent murmuri.

QUI. De qui?

REC. De tu.

QUI. Ay! tant de bo!

REC. No, Quim, no Un deu 'procurar sempre evitar qu'es parli d' ell. Quan s'estima á una noya, se parla á sos pares, y si aquets hi venen be se porta á cap lo sant matrimoni.

QUI. Sí... sí... aixó ray... prou... Jo per una part no desitjaría altre cosa que casarme.. pero.. pero... tinch por que la dona que á mí m'agrada estigui ja compromesa.

REC. Qui es?

QUI. Ja li diría... pero no; es millor que no li digui.

REC. Al contrari; m'ho has de dir, ho vull saber.

QUI. Es que si li dich, potser vosté se m'enfadará...

REC. Y per qué vols que m'enfadi? Si ella es una bona noya y lo matrimoni pot portars á efecte, jo no m'hi oposaré.

QUI. Ah! (*Rihent com un tonto.*) ah! Donchs si vosté no s'hi oposa... ja li diré... M'agrada la Clareteta...

REC. La Clareteta?

QUI. Sí, senyor, sí; la Clareteta.

REC. Y qui t'ha dit qu'está compromesa?

QUI. Diuhen... no será vritat, pero diuhen que s'enten ab lo seu nebot.

REC. Ximple! ximple! mes que ximple!

QUI. De veras? Ay! Me dona una alegría!

REC. Si vegesses lo be qu'es volen l'un y l'altre... Si no fora jo que sempre los separo, á l'hora d'are ja s'haurían trencat lo cap.

QUI. M'en alegro!

- REC. Si no hi hagués altre obstacle que 'l compromís qu'ella té ab lo meu nebot, demá mateix t'hi podrias casar.
- QUI. (*Deixant caurer lo cistell als peus del Rector.*)
Ay senyor Rector!
- REC. Qué fas?
- QUI. (*Recullint lo cistell.*) Dispensi, l'emoció... la satisfacció... la... Vosté no sab l'alegría que 'm causa, jo que 'm figurava que son nebot y la Claretá...
- REC. Sí, sí; ja veurás aviat lo carinyo que 's tenen.
- QUI. Donchs, be; si vosté no s'hi oposa, mossen Anton, li diré que l'estimo. O sino, si li sembla millor, díguili vosté.
- REC. Jo! (*Rihent.*) Ja, ja, ja!
- QUI. Si vosté no s'hi oposa...
- REC. Vaja, Quim, vaja; dígali tu mateix, y després de casats vindrás á servir á la Rectoria al costat d'ella. (*S'en va per l'esquerra.*) Ah, ximplás! (*S'en va.*)
- QUI. (*Ap.*) Ximplás! Aixó deu volguer dir ximple! Hi passaría de gust con tal que la Claretá no tingués cap compromís! Me sembla que mossen Anton ho sabría... Quina minyona! Pero com ho faig are per dirli que l'estimo? Es un embolich! Estich per dirli: Clara: en lo cistell hi han peras. Y si entre las peras hi hagués lo meu cor, lo pendrías? Ella 'm contestará... Qué deurá contestarme ella? Y si no 'm contesta... Ay, Deu meu! quin embolich.

ESCENA VII

CLARA y dit.

CLA. (*Entrant.*) Ola, Quimet...

QUI. (*Ap.*) Oy! m'ha dit Quimet... Aixó ja m'anima.

(*Mirant á Clara somrihent.*) Claret! (*Oferintli las peras.*)

CLA. No sé perquè 't molestas. (*Agafa 'l cistell de Quim.*) Moltes gràcies. Després te tornaré 'l cistell.

QUI. Cada dia... te trovo més hermosa!

CLA. (*Deixant lo cistell sobre la taula.*) Deus estar de broma...

QUI. Ay, Clara... tu deus estar enamorada.

CLA. Altra feyna hi há. Ademés, qui vois qu'es recordi de mí?

QUI. Quí...? Tothom, tots los joves que 't coneixen. 'S va al camp y 's parla de tu; 's va á mercat y 's parla de tu; 's va á la quadra de l'hostal y també 's parla de tú.

CLA. Y que 's diu de mí?

QUI. 'S diuen tantas cosas...

CLA. Com?

QUI. Oh! pas res de mal... Tothom diu: Felís ell que podrà lograla.

CLA. Qui es ell?

QUI. Qui ha de ser? (*Ab cert temor.*) Lo nebot de mossen Anton!

CLA. Com?

QUI. Sí, y no fa pas tant que 'n parlava jo ab lo senyor Rector.

CLA. Ab ell?

QUI. Sí, pero mossen Anton ha dit qu'era mentida, y que si tu...

CLA. Qué?

QUI. Que si tu... si tu... si...

CLA. Acaba d'una vegada.

QUI. Donchs que li agradaría molt. Are perdonam l'atreviment.

CLA. De que? Quin atreviment?

QUI. (*Tot vergonyós.*) De dirte que t'estimo, vet aquí.

CLA. Eh? (*Ap.*) Si mossen Anton comensa á sospitar

dels meus amors ab lo seu nebot estém perduts. Convé dissimular. Dissimulé. (*Ab modestia.*) Pero Quim, aixó de dir tot d'un cop certas cosas á una noya com jo... que may...

QUI. (*Ap.*) Qu'es ignoscenta... (*Alt.*) Ja tens rahó. Jo ja havia demanat á mossen Anton que t'ho digués ell...

CLA. (*Ap.*) Y d'aixó 'n diuhen homes?

QUI. (*Ap.*) No puch ferhi mes... Estich ¿perdut per ella.

REC. (*De dins.*) Clara; si está 'l dinar porta'l á taula. Son las onze y mitja.

QUI. (*Ap.*) Sento 'l cor que 'm fa un trip... trap.

CLA. Quimet: Si m'estimas ves á la cuyna, agafa la sopera qu'es al costat del foch y pórtala á mossen Anton.

QUI. Ay, sí, Claretta, per tu tot; Aixís pogués agafarte á tu y portarte á casa meva. (*S'en va per la dreta.*)

CLA. En quina situació mes crítica 'm trovo jo are! Si no 'n surto aviat 'm perdo.

ESCENA VIII

RAMON y dita.

RAM. (*Entrant pel fondo.*) En que quedém. Me dius lo que m'has de dir, sí ó no?

CLA. Per amor de Deu. No estich per bromas. En Quim de Dosquers es aquí y está de tal manera enamorat de mí que si 't veu s'arma 'l gran escándol.

RAM. Y are.

CLA. Está gelós de tu.

RAM. Si no fos perquè...

CLA. Paciencia; vesten sols siga per pochs moments.

QUI. (*De dins.*) Ja vinch, Claretta meva...

RAM. Claret meva...?

CLA. Vésten y no cridis, que si 't sent ton oncle...
(*S'en va cap á la porta de la dreta.*) Afanyat Quimet.

RAM. Vull enterarme de lo que passa. (*Obra un compartiment de l'armari y s'hi fica.*)

ESCENA IX

QUIM y dits.

QUI. (*Ab la sopera á la ma, figurant que 's crema 'ls dits.*) Clara, ab qui parlavas?

CLA. Ab ningú.

QUI. (*Sospitant, mirant per tots cantons y sentint que 's crema.*) No es cert; aquí hi havia algú... Devia esser don Ramón... Si'l trovo...

CLA. Te dich que no... era jo que parlava sola...

QUI. (*Id.*) M'enganyas...

CLA. Be, vaja; acabém d'una vegada y porta la sopa á mossen Anton, corra.

QUI. Sento remor. Aquí defora hi ha algú. (*S'en va ab la sopera per la porta del mitj y se sent un ruid com si aquesta s'hagués romput.*)

CLA. Bona l'hem feta!

RAM. (*Trayent lo cap pel armari.*) Clara! Clara! Qu'es aixó?

CLA. Ay, quin susto! Amáгат, perque en Quim está furiós.

QUI. (*Entrant ab un tros de sopera.*) Ay Claret! M'ha succehit una desgracia! 'S veu que la sopa era massa calenta y...

CLA. Si no fossis tant lleuger y tant gelós no hauria passat aixó. Corra, corra, ves á buscar lo bullit.

QUI. Sí, sí, Claret meva. (*Tracta de ferli una abrasada.*)

CLA. Deixam ó 't diré algun' altre cosa.

QUI. Ay! quin dia serà aquell que 't podrà abressar y torn    abressar. (*S'en va.*)

CLA.  sperat un poch...!

RAM. (*Trayent lo cap per l'armari, ap. per Quim.*)
L'abressada te la donar  jo!

CLA. Per amor de Deu, Ramon.

QUI. (*Entrant depressa ab un plat de carn.*) Clareta, are també t'he sentit parlar.

CLA. Parlava tota sola... com avans.

QUI. Donchs no ho fassis; espera   parlar ab m . (*Se sent   lo Reetor picar lo vas ab lo ganivet, fent senyal de que li portin lo menjar.*)

CLA. Corra, que mossen Anton s'impacienta.

QUI. (*Se dirigeix cap   la porta de l'esquerra mirant   Clara, de tal modo distret qu'inclina 'l plat y li cau la carn   terra.*) Ja hi vaig... ja hi vaig. (*Trepitja la carn.*) Qu'es aix ?

CLA. Que no veus que trepitjas lo bullit de mossen Anton...?

QUI. Ah! be, no ha sigut res. (*Cull la carn, la frega ab los pantalons y la torna   posar en lo plat.*) No ho coneixer ... (*S'en va per l'esquerra.*)

RAM. No puch mes!

CLA. Donch v sten; ser  millor. creume. (*Tanca l'armari al sentir la veu del Rector.*)

REC. (*De dins.*) Vaya una porqueria! Aquesta es la manera de portar la carn?

QUI. (*Entrant corrents.*) Ay, Clareta! am gam, per Deu!

CLA. Qu  passa?

OUI. Que mossen Anton est  furiós per causa del bullit y m'ha pegat una puntada de peu. Am gam, amagam, porque est  fet un llop. (*Corre per la sala.*)

CLA. Vesten!

QUI. No, no 't vull deixar. Ah! aquí! (*Entra en l'altre compartiment de l'armari.*)

RAM. (*Trayent lo cap.*) Pro qu'és aquest escándol?
(*Torna á tancar al veurer lo rector qu'entra.*)

ESCENA X

LO RECTOR y dits.

REC. (*Ab un toballó al coll.*) Pro 'hont tens lo cap avuy? Comensas per deixarme sense sopa y després m'envías un bullit ab mes terra y porquería, que carn d'anyell... Y aquell ximple deya qu'era neta. Ho estranyo molt de tu; tot lo sant dia d'avuy que sembla que tens l'enteniment á passeig.

CLA. Be, veurá, mossen Anton; prou n'hi ha. Després de trevallar com una boja del dematí al vespre sense tenir un moment de repós, no 'm queda altre premi que sentir crits. Tothom renya; l'oncle per un cantó, lo nebot per un altre, un ximple com en Quim per un altre, vagin tots al diable.

REC. Clara! 'T desconech!

CLA. Me sobra rahó. Total, perque un dia 's queda sense la sopa, y trova qualsevol cosa en lo bullit, arma un escándol com si hagués estat un mes enter sense menjar. Aixó de predicar paciència y no tenirne may no 'm sembla prou bé; jo soch una pobre noya y li dono l'exemple. Que 's creu vosté que si estich aquí ho faig per mí? Donchs s'equivoca, perque ho faig per vosté. En qualsevol altre casa trovaria un amo que sabria apreciar los meus serveys y la meva virtut milló de lo que s'aprecian en aquesta Rectoría.

REC. Qualsevol creuria que aqui 't volém menjar.

CLA. Be, donchs fássim lo favor de tornar á taula y treguis aquet defecte de no estar may content

de res. Ja se sab qu'en aquet mon ningú es perfecte, pero, tant mateix vosté 'n fa massa.

REC. Be, dona, bé, tranquilisat, aniré a taula; pero tingas compte en fer las cosas com s'han de fer. Vaja, portam lo que hi hagi. (*S'en va per l'esquerra.*)

ESCENA XI

CLARA y ESTEVE qu'entra pel fondo.

EST. (*Entra en escena ab un plech á las mans mentres Clara obra 'l calaix de la tanla*) Bon dia, Clara; no voldria destorbar. Sentia uns crits...

CLA. Passeu, Esteve; no feu compliments. Son cosas de mossen Anton, que quan no pot cridar no está content. Dispenseume, porque estich amohinada.

EST. Lo senyor notari m'envia ab aquets plechs per lo senyor Rector.

CLA. (*Qu'hanrá tret del calaix de la tanla un plat de costellas, din:*) Qu'es? A veurer. (*Distretament dona lo plat á Esteve y pren lo document. Ap.*) Ah! Aixó deu ésser l'escriptura de donació. Vaig á portarla immediatament á mossen Anton. (*Ramón tren lo cap y tanca tot seguit.*)

EST. Lo qu'es la Clara es una bona noya; un no vé may aquí sense que li dongui alguna cosa per menjar ó béurer. Veritat es que no dona res de lo seu. (*Menja.*)

QUI. (*Tren lo cap per l'armari y tanca ab prestesa.*) També envia sempre vianda á casa seva! Es una bona minyona. Pobra Clara! 'S fa estimar. (*Ramón y Quim obran tots dos l'armari, 's donan un cop de cap y tancan ràpidament.*)

RAM. }
QUI. } Ay!

- EST. Qué hi ha? (*Girantse.*) Me semblava haver sentit algú... Lo qu'es aquestas costellas son excelents.
- RAM. (*Obra la porta del seu costat, estira 'l bras y tanca ab clau la porta del costat ahont es en Quim.*) Are obra!
- EST. (*Torna á girarse*) Jo prou sento remor... Deuhen ésser ratas... Aquestas costellas eran molt bonas pero molt petites. Llástima que la Clara no me n'hagi donat un parell mes.

ESCENA XII

CLARA y dits.

- CLA. Esteve; diu lo senyor Rector que li porteu las costellas y beureu un vas de ví.
- EST. (*Sorprés.*) Ay Clara! Perdona, pero me las he menjadas creyent qu'eran per mi.
- CLA. Eh?
- EST. Com que sempre 'm convidas á prendre alguna cosa.
- CLA. Si que l'havem feta bona. Está vist qu'avuy tenim un dia entre tots que ni d'encárrech. Be, be, ja us arreglareu ab lo senyor Rector. Jo las mans m'en rento.
- EST. No, Clara, no; dígali tu.
- CLA. No, no; jo no 'n vull saber res.... digueuli vos.
- EST. Jo... be, be... ja li diré. 'M plantará una penitencia mes llarga que la Quaresma. (*S'en va per la esquerra.*)
- CLA. Ramon! (*Ramon obra l'armari.*)
- RAM. Qué?
- CLA. Escolta; l'Esteve ha portat la donació que mosen Anton t'ha fet de la meytat de sos bens.
- RAM. (*Surtint de l'armari.*) De veras?
- CLA. Pro no convé que 't deixis veurer fins que la

tinguém á las nostres mans.

RAM. No hi fa res; are ja l'ha firmada, per lo tant es millor qu'em vegi y qu'em senti.

CLA. No, home, no.

ESCENA XIII

RECTOR y dits.

REC. Es á dir, qu'avuy tinch que dejunar. (*A Ramon.*) Com? Encare ets aquí? No t'he dit que no 't presentessis en tot lo dia al meu devant?

CLA. (*A Ramon.*) Imprudent!

RAM. Després de tot, no he comés cap delicte.

REC. Silencio! No 't vull sentir y 't mano que t'en vagis immediatament.

RAM. Ja ho sabía!

REC. Pro no tingas por; no anirás á demanar caritat com suposavas. Aquí tens l'escriptura de donació de la meytat dels meus bens. (*L'hi dona.*) Are, vesten.

CLA. (*Ap.*) Gracias á Deu.

RAM. Y aixó ho dech á la majordona! Sí, á 'n ella.

REC. Aquesta es la manera que tens d'agrahir la meva benignitat, lo meu desprendiment...

CLA. Senyor Rector, jo ab molt sentiment 'm despeixo de vosté.

REC. (*Assombrat.*) Com s'enten?

CLA. Ho he pensat millor y no voldria may que per res del mon 's digués que jo he sigut la causa de que lo seu nebot s'en anés de son costat...

RAM. Y á mes, sembla que la Claretta te ganas de venir á viurer ab mi.

CLA. (*A Ramon.*) No 'm comprometis, home.

REC. Com? Aixó es impossible!

RAM. Sí, oncle, sí; jo estimo á la Claretta y m'hi vull casar.

- CLA. Sí, senyor Rector; de mon cor n'he fet donació á son nebot.
- REC. Aixó es una burla, y tu, Clara, has tingut prou audacia per ferme fe aquesta donació. Está bé, parlaré ab lo notari y desfaré lo que he fet.
- RAM. Es inútil, oncle; las donacions son irrevocables. Per aquesta rahó, lo fet, fet, y la Clara encare que vulga, no 'm pot prendre 'l cor que m'ha donat, per entregarlo á'n en Quimet.
- REC. (*Alsant los ulls al cel.*) «Vox populi, vox Dei.» 'L poble ho deya y jo 'm resistía á creureho. (*Ramon ha anat á obrir l'armari ahont apareix Quim arrodillat.*)
- RAM. Quim, surt, «ego te absolvo».
- REC. Qu'es aixó?
- QUI. Res, senyor Rector, jo qu'he equivocat la porta y m'he ficat aquí dins. Perdonim per amor de Deu.
- CLA. Sí, senyor Rector, perdónil y donguins á tots junts l'indulgencia plenaria.
- RAM. Sí, oncle; será la millor manera de solemnisar l'aniversari de la proclamació de la...
- REC. Prou! Absolució general con tal que tu no 't recordis mes de semblants aniversaris y de que aquet no 's mogui de la quadra de l'Hostal.
- CLA. Y á mi no m'imposa cap penitencia?
- REC. No; jo á tu no 't puch absoldrer.
- CLA. Y donchs qui es que m'absoldrá?
- REC. Los senyors. (*Senyalant lo públich.*)
- CLA. (*Al públich.*) Volen donarme l'absolució general?...

Biblioteca de E^º AURENETA

<i>La Suripanta</i> , comedia en tres actos, prosa, per D. A. Ferrer y Codina.	Preu 2 ptas.
<i>Lo Somatent de Girona</i> , quadro dramá- tich, prosa, per D. F. Agulló Vidal	» 1 »
<i>La Pubilla de Caixàs</i> , drama en 3 ac- tes, vers, per D. Francisco X. Godo.	» 2 »
<i>Armas y Lletres</i> , comedia en un acte, prosa, per D. A. Ferrer y Codina.	» 1 »
<i>Otger</i> , drama en 3 actes y en vers, de D. Anton Ferrer y Codina.	» 2 »
<i>La Minyona del Rector</i> , joguina en un acte y en prosa.	» 1 »